

решава задачитѣ си, лесно излиза отъ мѫчнотии тѣ на своя животъ. Той знае причините на нѣщата, той разполага съ знания.

Дойде нѣкой при васъ и ви нарече невежа. Вие веднага се обиждате и казвате: Какъ, азъ да съмъ невежа! Ти знаешъ ли, че съмъ челъ на френски Декарта, на нѣмски — Канта, на английски — Бекона? Ако по това знание се сѫди за учеността на човѣка, тогава, наистина, този човѣкъ не е невежа. Обаче, сѫщиятъ човѣкъ заболѣе отъ нѣщо и не знае причината на болестта си, не може да си помогне. Боли го глава. Питатъ го: Коя е причината за главоболието ти? — Не зная. — Можешъ ли да си помогнешъ? — Не мога. Боли го стомахъ, не знае причината на болестта си, не може самъ да си помогне и търси лѣкарь. Питамъ: Ученъ човѣкъ ли е този, който не знае причината на заболяването си, нито самъ може да си помогне? Този човѣкъ е първокласенъ невежа. Лѣкарътъ ще дойде, ще погледне, дали езикътъ е бѣлъ, окото — жълто, пулсътъ на сърдцето ускоренъ и ще се произнесе, че е боленъ, има стомашно разстройство, придружено съ главоболие. Следъ това ще му предпише нѣкаква рецепта и ще си замине. Това е констатация само, но не и опредѣляне причините на заболяването.

Всѣки, който страда отъ главоболие, той не обича да говори истината. Който страда отъ болки въ зѫбите, той е нарушилъ нѣкакъвъ природенъ законъ и трѣбва да понесе послед-